

23.02.2022

ПЕДАГОГІЧНИЙ ТРЕНІНГ «Я КРОКУЮ ДО МАЙСТЕРНОСТІ»:
УЧАСТЬ СТЕЙКХОЛДЕРІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Участь стейкхолдерів у освітньому процесі

Федьорко О.М.

Федьорко О.М. - Інноваційні процеси у сфері освіти обумовлюють застосування в ній методів і прийомів менеджменту, що визначають відносини з різноманітними зацікавленими сторонами. Тому перспективним є використання теорії стейкхолдерів, а саме напрямку в менеджменті, що пояснює стратегію системи освіти з точки зору врахування інтересів зацікавлених сторін.

Стейкхолдери (англ. Stakeholders) – зацікавлені сторони, фізичні та юридичні особи, які мають легітимний інтерес у діяльності організації, можуть впливати на досягнення нею своїх цілей і на її роботу в цілому, залежать від неї і внесок яких є основою успіху даної структури. Також їх часто називають групами інтересів або групами впливу. Стейкхолдери рецензують освітні програми спеціальностей в частині фахової підготовки, але не втручаються в процедури здійснення освітнього процесу та академічної складової щодо формування результатів навчання із інтегральної та загальноосвітніх компетенцій здобувачів фахової передвищої освіти. Стейкхолдери залучаються з установ, з якими заклад освіти має договір про співпрацю та можливість проходження студентами практики. Метою їх залучення є проведення експертної оцінки якості освітніх програм.

Держава, яка визначає пріоритетні напрямки розвитку освіти і соціуму в цілому, окреслює стратегію розвитку його людських ресурсів і пріоритетних галузей, здійснює нормативно-правове регулювання діяльності закладу освіти та основне замовлення на підготовку фахівців фахової передвищої освіти через розподіл державного замовлення на підготовку кадрів.

Стейкхолдери (англ. Stakeholders) – зацікавлені сторони, фізичні та юридичні особи, які мають легітимний інтерес у діяльності організації, тобто певною мірою залежать від неї або можуть впливати на її діяльність. Іноді їх називають групами інтересів або групами впливу.

Процедура (від лат. procedo – просуваюсь, проходжу) означає офіційно встановлений порядок здійснення освітньої діяльності в закладах освіти, послідовність дій стейкхолдерів при здійсненні участі в освітньому процесі для внесення пропозицій для покращення якості освіти в коледжах та університетах.

Внутрішні стейкхолдери:

- різні категорії осіб, що отримують освіту (здобувачі фахової передвищої та вищої освіти) та їх батьки;
- педагогічні та науково-педагогічні працівники, навчально-допоміжний і адміністративно-управлінський персонал.

Зовнішні стейкхолдери:

- **держава**, яка здійснює нормативно-правове регулювання діяльності закладів освіти і основне замовлення на підготовку фахівців фахової передвищої та вищої освіти через розподіл державного замовлення на підготовку кадрів;
- **регіональні органи державної влади та органи місцевого самоврядування**;
- **роботодавці** (великі промислові підприємства; малі та середні підприємства; організації соціальної сфери), які зацікавлені в компетентних спеціалістах;
- **школярі**, абітурієнти та їх батьки, які знаходяться на стадії вибору навчання у закладах освіти;
- **освітні установи різних типів та видів**, які розташовані в регіоні дислокації закладу освіти;
- **різноманітні громадські організації та об'єднання**, які безпосередньо не пов'язані із системою освіти (політичні партії, етнічні та інші соціальні групи, творчі спілки, наукові установи тощо), але які зацікавлені у соціальному партнерстві.

Апріорі стейкхолдерів для:

- **держави** – вигідність якісної освіти полягає у патріотичному вихованні, компетентнісній підготовці громадян та їх толерантності, знятті соціальної напруги, подоланні проблем безробіття;
- **бізнесу** – у формуванні активного споживача на ринку благ та компетентного фахівця на ринку праці, можливості самозайнятості;
- **соціуму**, як локальної соціальної мережі – у збереженні цінностей мікро цивілізації, досягненні загальної мети без владних відносин;
- **закладу освіти** – у збереженні чи розширенні контингенту здобувачів, отже, фінансовій незалежності та високому рейтингу тощо.

Схема взаємодії діяльності внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів

Мета стейкхолдерів (груп впливу) полягає у координації діяльності здобувачів освіти, адміністрації та зацікавлених сторін, направленої на удосконалення та покращення якості підготовки майбутніх фахівців, позитивну динаміку зростання показників якості освіти в закладах освіти.

Завдання інституції стейкхолдерів (груп впливу):

Внутрішні:

- сформувати академічну спільноту на принципах академічної доброчесності, прозорості, неупередженості та достовірності інформації;
- сприяти покращенню побутових умов здобувачів освіти та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу;
- брати участь у моніторингу якості нормативних документів (освітніх програм спеціальностей, робочих програм навчальних дисциплін, методичного забезпечення освітнього процесу, тощо);
- впливати на покращення якості освітньої діяльності та якості викладання навчальних дисциплін, практичної підготовки, наукової роботи, тощо.

Зовнішні:

- визначати пріоритетні напрямки запровадження інновацій у виробництві та управлінні економічною діяльністю на сучасних виробництвах;
- сприяти проходженню виробничих практик та ознайомленню з інноваціями в управлінні економічною діяльністю на сучасних виробництвах;
- надавати пропозиції щодо покращення якості практичної підготовки здобувачів освіти та необхідних компетенцій для опанування інноваціями в технологіях та наукових розробках.

Напрями впливу стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти

На інституційному рівні закладу освіти стейкхолдери мають право впливати на:

- прозорість управлінських, організаційних, кадрових процесів щодо освітнього процесу в коледжі;
- організацію вступної кампанії;
- адаптацію здобувачів вищої освіти до академічного життя;
- оптимізацію і вдосконалення інформаційних ресурсів (бібліотеки, дистанційного середовища для навчання, офіційного сайту коледжу тощо);
- покращення роботи коледжанських сервісів (адміністрація, навчальна частина, відділення, рада студентського самоврядування, відділ кадрів, тощо);
- формування академічної спільноти, несумісної з корупцією, академічним плагіатом, самоплагіатом, фабрикацією, фальсифікацією, списуванням, обманом, хабарництвом, необ'єктивним оцінюванням;
- зв'язок з потенційними роботодавцями, організацію та рівень працевлаштування випускників;
- створення груп сприяння академічній доброчесності.

- розробку, моніторинг, періодичний перегляд освітніх програм спеціальностей та їх зміст;
 - оцінку якості викладацького складу за такими напрямками діяльності: професійні характеристики, педагогічна діяльність, навчально-методична та організаційно-виховна робота, академічна мобільність;
 - вибір технологій і методів викладання навчальних дисциплін;
 - якість методичного забезпечення навчальних дисциплін;
 - якість і об'єктивність оцінювання результатів навчання здобувачів освіти щодо компетенцій, зазначених в освітній програмі;
 - якість матеріально-технічної бази спеціальності;
 - якість процесу набуття практичного досвіду здобувачами освіти;
 - якість навчальної роботи та можливість участі здобувачів освіти у академічній мобільності, наукових проєктах, конференціях, публікаціях тощо;
 - забезпечення справедливості при розподілі стипендіальних коштів, місць у гуртожитку, відрядування здобувачів освіти, переведення їх на бюджетні місця тощо.
- Здобувачі освіти мають право брати участь в опитуваннях, анкетуваннях, висловлювати власні оцінки та думки.

Інструментарій впливу стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності

Вплив стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності може здійснюватися:

- через участь в адміністративних структурах на рівні коледжу (загальні збори трудового колективу, педагогічні та методичні ради коледжу, Вчену раду Уманського НУС, приймальна комісія, стипендіальна комісія, тощо);
- через органи студентського самоврядування;
- колективно (ініціативні групи, академічні групи, академічний потік);
- індивідуально.

Для успішної підготовки матеріалів до проведення акредитації освітньо-професійної програми «Організація перевезень і управління на автомобільному транспорті» спеціальності 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» потрібно більше співпрацювати з стейкхолдерами (роботодавцями та зацікавленими особами).

Було проведено підписання договорів про співпрацю та рецензування освітньо-професійної програми з такими організаціями (стейкхолдерами):

- ТОВ «ВсесвітАвто» м. Звенигородка, Бур'як О.М.;
- СПД ФОП «Кожушко», смт. Вільшана, Кожушко В.М.;
- ТОВ «Мостобудівельна механізація» м. Київ, Листовиця Д.В.;
- ПрАТ «Черкаське АТП-17127» м. Черкаси, Куниця О.І.;
- ПрАТ «Черкаси ОПАС» м. Черкаси, Петров Р.С.;
- Торговий дім «ОПТАГРО» м. Черкаси Шкут В.М.;
- ПрАТ «Ватутінське АТП-17163» м. Ватутіне, Стрижак В.В.;
- ПрАТ «Ватутінське АТП-2362» м. Ватутіне, Яременко І.Г.;
- ПрАТ «Корсунь-Шевченківське АТП-17144» м. Корсунь-Шевченківський, Дорошенко Л.В.;
- ПАТ «Лисянське РТП» смт. Лисянка, Коробко М.В.

Вивчення пропозицій внутрішніх стейкхолдерів щодо покращення якості освіти в коледжі може здійснюватися через:

- опитування;
- анкетування;
- дискусію;
- публічні виступи;
- скриньки для пропозицій;
- відкриті форуми з учасниками освітнього процесу, тощо.

1. Анкета студента щодо якості освітньої програми
2. Анкета здобувача освіти
3. Анкета з питань академічної доброчесності для студента
4. Анкета з питань академічної доброчесності для викладача
5. Анкета для випускника
6. Анкета для роботодавця

Отже, коледж врахував та задовольнив вимоги стейкхолдерів до сучасних спеціалістів з спеціальностей, за якими готує фахівців наш коледж, сформувати всі необхідні компетенції, що дало змогу успішно працевлаштуватися нинішнім випускникам.

Сподіваємось, нове покоління фахівців, яких формує навчальний заклад, дозволить забезпечити економічне зростання України та інтегрувати її економіку в світовий економічний простір.

